

Till trafikförsäkringsbolagen

Fråga om skälig trafikskadeersättning till kvinna, vars båda underben amputerats efter trafikskada, för kostnader avseende handikappanpassning av bostad m.m.

I yttrande 19 juli 1982 anförde nämnden följande.

"N.N., född 1932, ådrog sig vid trafikolycka 25 november 1976 omfattande krosskador i underbenen samt brott i höger lårben. På grund av skadorna måste båda benen amputeras. Invaliditetstillstånd anses ha inträtt 1 september 1977. Invaliditeten bedöms till 100 % definitivt.

N.N. är gift och har en son, född 1968. Hon är utbildad undersköterska. Hon arbetade emellertid inte som sådan när olyckan inträffade utan skötte familjens hushåll och drev därutöver kennelverksamhet med nio hundar. Vidare arbetade hon i smärre omfattning som lärare i hundvård. I anledning av trafikskadan beviljades hon från och med 1 september 1977 helt sjukbidrag, vilket senare har utbytt mot hel förtidspension. Kennelverksamheten har efter skadan minskats och ger såvitt framgår inte något överskott. Hon har återupptagit verksamheten som hundvårdslärare, vilket emellertid endast ger obetydliga inkomster. Efter skadan har hon vidare engagerat sig politiskt och i föreningslivet.

Från N.N.:s sida hävdas att hon såsom oskadad under hösten 1978 skulle ha återupptagit arbete som undersköterska. Enligt nämndens mening är det rimligt att anta att så skulle ha skett. Som inkomstförlust till följd av trafikskadan bör beräknas skillnaden från och med 1 september 1978 mellan vad N.N. skulle ha förtjänat som undersköterska på heltid och hennes faktiska inkomster i form av sjukbidrag respektive förtidspension. Från eventuella smärre inkomster av bl.a. lärarsysslan bör skäligen kunna bortses.

Den lön N.N. skulle ha haft som undersköterska på heltid har angetts till 51.600 kr för år under perioden 1 september - 31 december 1978, 58.500 kr för 1979, 64.600 kr för 1980, 67.300 kr för 1981 och 71.300 kr för 1982. N.N.:s sjukbidrag och förtidspension har angetts till 25.971 kr för år under den förstnämnda perioden, 26.067 kr för 1979, 30.590 kr för 1980, 35.344 kr för 1981 och 37.588 kr för 1982. Som inkomstförlust kan således beräknas - efter avrundning - 25.700 kr för år under perioden 1 september - 31 december 1978, 32.500 kr för 1979, 34.000 kr för 1980, 32.000 kr för 1981 och 33.800 kr för 1982. Sistnämnda årliga inkomstförlust bör kunna antas till dess N.N. fyller 65 år, varefter den årliga inkomstförlusten under hennes återstående livstid får antas minska till hälften. För den sålunda angivna inkomstförlusten från och med 1 september 1978 bör N.N. få ersättning från trafikförsäkringen.

N.N. uppges ha kostnader för bl.a. hemhjälp, resor och ökat klädslitage. Hon uppbär från det allmänna handikappersättning motsvarande 46 % av basbeloppet. Som skälig periodisk ersättning från trafikförsäkringen utöver handikappersättningen från det allmänna för av trafikskadan betingade kostnader och olägenheter skattar nämnden 12.000 kr för år livsvarigt från och med 1 september 1977.

Ersättningen till N.N. för lyte och men (inkl. ärr) bör bestämmas till 100.000 kr. Ersättningen för sveda och värk, vilken inte synes vara reglerad, bör bestämmas efter gängse beräkningsgrunder för den akuta sjuktiden.

Utöver de ersättningsposter som nu angetts har från N.N.:s sida yrkats ersättning med dels 40.000 kr avseende kostnader för inköp av handikappbil och dels 125.000 kr avseende kostnader för anpassning av N.N.:s bostadsfastighet med hänsyn till hennes handikapp.

Före olyckan hade N.N. en bil av 1966 års modell. Efter olyckan köpte hon en bil speciellt utrustad efter hennes behov. Från det allmänna har hon fått så kallat mopedbidrag om 6.500 kr, vilket uppges täcka kostnaderna för den speciella utrustningen i bilen. Nämnden anser inte skäl föreligga att därutöver lämna ersättning från trafikförsäkringen för bilköpet.

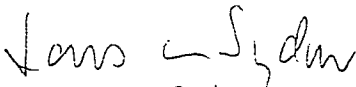
Vad gäller den yrkade ersättningen för anpassning av bostadsfastigheten har i en uppställning preciserats de åtgärder som vidtagits samt kostnaderna härför. Åtgärderna utgöres av såväl omplaneringsarbeten av tomt och trädgård (bl.a. ramper och gångar för att N.N. skall kunna nå hela tomten) som ombyggnadsarbeten i huset (bredare dörrar, särskilda arrangemang i kök, badrum, klädkammare, garage m.m.). Bolaget har bemött de yrkade delposterna punkt för punkt och vitsordat som skadebetingade merkostnader för handikappanpassning av fastigheten sammanlagt 60.135 kr.

Från det allmänna har N.N. erhållit bostadsanpassningsbidrag med 15.000 kr.

För kostnader av det nu aktuella slaget bör i skadeståndshänseende särskild ersättning utgå om kostnaderna i fråga är nödvändiga och om de ligger inom ramen för vad som kan betraktas som normal standard. Om den skadelidande vidtar ombyggnadsåtgärder eller liknande som ligger över denna nivå, får kostnaderna härför anses ingå i sådant för vilket den skadelidande efter eget val kan använda den ideella ersättningen.

Med beaktande härav och av vad som i övrigt anförts från bolagets respektive från N.N.:s sida skattar nämnden som skäliga, ersättningsgilla kostnader för handikappanpassning av N.N.:s bostadsfastighet sammanlagt 85.000 kr. Därifrån skall avgå bostadsanpassningsbidraget från det allmänna om 15.000 kr. Ersättningen från trafikförsäkringen för handikappanpassning av fastigheten bör alltså bestämmas till 70.000 kr."

Stockholm 19 juli 1982

Lars von Sydow